

Andrzej Pery

**Awans zawodowy nauczyciela
– krok po kroku**

ETAP I SZKOLNY

Rozpoczęcie stażu

KN Art. 9d.

1. Nauczyciel rozpoczyna staż z początkiem roku szkolnego, **nie później jednak niż w ciągu 14 dni od dnia rozpoczęcia zajęć**, na swój wniosek skierowany do dyrektora szkoły, z tym że nauczyciel stażysta rozpoczyna staż bez złożenia wniosku.
2. W przypadku nawiązania stosunku pracy po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, nauczyciel nie rozpoczyna stażu do końca tego roku szkolnego.
3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również do dodatkowego stażu, o którym mowa w art. 9c ust. 11 i art. 9g ust. 8.
4. Nauczyciel kontraktowy może rozpocząć staż na stopień nauczyciela mianowanego **po przepracowaniu w szkole co najmniej dwóch lat**, a nauczyciel mianowany może rozpocząć staż na stopień nauczyciela dyplomowanego **po przepracowaniu w szkole co najmniej roku** od dnia nadania poprzedniego stopnia awansu zawodowego.

Nauczyciel, rozpoczynający staż na kolejny stopień awansu, powinien to uczynić z początkiem roku szkolnego, nie później jednak niż w ciągu 14 dni od dnia rozpoczęcia zajęć. Nauczyciel stażysta rozpoczyna staż bez złożenia wniosku – dla nauczyciela rozpoczynającego pracę i posiadającego kwalifikacje nie ma innej możliwości – musi rozpocząć staż.

Nauczyciel kontraktowy i mianowany muszą natomiast złożyć wniosek skierowany do dyrektora szkoły – ich staż na kolejny stopień nie następuje automatycznie po spełnieniu warunków. Może być zatem taka sytuacja, że nauczyciel kontraktowy lub mianowany nie składa wniosku i pozostaje na tym samym stopniu awansu, nawet do końca swojej kariery nauczycielskiej.

W przypadku nawiązania stosunku pracy po 14 września, nauczyciel nie rozpoczyna stażu do końca tego roku szkolnego.

Nauczyciel kontraktowy może rozpocząć staż na stopień nauczyciela mianowanego po przepracowaniu w szkole co najmniej dwóch lat, a nauczyciel mianowany może rozpocząć staż na stopień nauczyciela dyplomowanego po przepracowaniu w szkole co najmniej roku od dnia nadania poprzedniego stopnia awansu zawodowego.

Przykład

Nauczyciel zakończył staż na stopień nauczyciela mianowanego 31 maja 2010 roku. Postępowanie egzaminacyjne zakończyło się pomyślnie 20 października 2010 roku. Nauczyciel otrzymał decyzję administracyjną 10 listopada 2010 roku – czyli został mu nadany stopień nauczyciela mianowanego. Rok pracy po nadaniu stopnia awansu minie 9 listopada 2011 roku. Rozpoczęcie stażu na stopień nauczyciela dyplomowanego może nastąpić dopiero z początkiem nowego roku szkolnego – 1 września 2012.

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 15 listopada 2001 r., sygn. akt II SA 2024/01

*Rozstrzygnięcie ustalające okres stażu nauczyciela ubiegającego się o wyższy stopień awansu zawodowego nie jest decyzją administracyjną podlegającą zaskarżeniu do sądu administracyjnego. Postępowanie o nadanie stopnia awansu zawodowego jest swoistym postępowaniem administracyjnym, kończącym się decyzją o nadaniu lub odmowie nadania takiego stopnia. **Postępowanie to składa się z kilku powiązanych ze sobą etapów.** Inicjuje je, w przypadku nauczyciela kontraktowego i mianowanego, wniosek nauczyciela o rozpoczęcie stażu zawodowego (art. 9d ust. 1 ustawy z 26 stycznia 1982 r. — Karta Nauczyciela). Z tego względu **podejmowane na poszczególnych etapach tego postępowania akty i czynności odpowiednich organów nie powinny być traktowane jako samodzielne decyzje administracyjne**; nie kończą tego postępowania, nie ułatwiają sprawy o nadanie stopnia i dlatego mogą być oceniane dopiero w ramach oceny końcowego rozstrzygnięcia. Tę ochronę prawną nauczyciela w postępowaniu o nadanie stopnia uzupełniają, pozwalające na zwalczanie bezczynności organu, środki w postaci skargi, dopuszczalnej także w przypadku niepodjęcia przez organ aktu lub czynności innej niż decyzja administracyjna.*

*Niedopuszczalność podejmowania przez nauczyciela w toku postępowania o nadanie kolejnego stopnia awansu zawodowego akcji skierowanej przeciwko poszczególnym aktom i czynnościom tego postępowania jest rekompensowana nadzorem administracyjnym, określonym w art. 9h ust. 1 i 2 Karty Nauczyciela. Według tego przepisu **nadzór nad czynnościami podejmowanymi w postępowaniu o nadanie stopnia awansu zawodowego sprawują odpowiednio: organ sprawujący nadzór pedagogiczny i właściwy minister.** Czynności te, podjęte z naruszeniem prawa, są nieważne. Nieważność czynności stwierdza organ nadzoru w formie decyzji administracyjnej. Organ nadzoru działa jednak wyłącznie z urzędu, co oznacza, że strona postępowania o nadanie*

stopnia może tylko wnosić o wszczęcie postępowania nadzorczego, ale nie może się tego skutecznie domagać.

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 16 marca 2001 r., sygn. akt SA 119/01

Jeżeli nauczyciel ubiega się o staż zawodowy w celu uzyskania wyższego stopnia awansu zawodowego, lecz nie spełnia wymagań w zakresie kwalifikacji zawodowych, należy podjąć decyzję o odmowie nadania mu takiego stopnia. Z przepisów rozdziału 3a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, regulujących tryb nadawania stopni awansu zawodowego nauczycieli, wynika, że postępowanie to ma cechy dwuinstancyjnego postępowania administracyjnego, kończącego się wydaniem decyzji administracyjnej o nadaniu stopnia awansu zawodowego lub odmowie nadania takiego stopnia (art. 9b ust. 4 i 6 ustawy).

*Postępowanie to jest wieloetapowe i obejmuje odbycie stażu zakończony pozytywną oceną dorobku zawodowego nauczyciela oraz w przypadku nauczyciela mianowanego uzyskanie akceptacji komisji kwalifikacyjnej (art. 9b ust. 1 ustawy). Przepis art. 9d ust. 1 ustawy stanowi, że nauczyciel mianowany rozpoczyna staż z dniem 1 września na swój wniosek skierowany do dyrektora szkoły. **Przepisy prawne nie przewidują podejmowania przez jakikolwiek organ (w tym dyrektora szkoły) decyzji o dopuszczeniu do rozpoczęcia stażu lub decyzji odmawiającej takiego dopuszczenia.** Jeżeli więc nauczyciel spełnia ustawowe wymagania uzasadniające ubieganie się o wyższy stopień awansu zawodowego, to warunkiem rozpoczęcia stażu jest jedynie jego wniosek o staż, skierowany do dyrektora szkoły.*

*Inaczej wygląda sprawa, jeżeli nauczyciel nie spełnia warunków do nadania mu kolejnego stopnia awansu, określonych w art. 9b ust. 1 ustawy. Nie posiada **na przykład kwalifikacji zawodowych**, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy. Wówczas nauczycielowi zwracającemu się o staż należy odmówić nadania kolejnego stopnia awansu zawodowego. Wniosek taki wynika z treści art. 9b ust. 6 ustawy, który stanowi, że w przypadku niespełnienia przez nauczyciela warunków nadania kolejnego stopnia awansu zawodowego, dyrektor szkoły lub właściwy organ wydaje decyzję o odmowie nadania takiego stopnia. Takim organem jest w przypadku nadania nauczycielowi mianowanemu stopnia nauczyciela dyplomowanego organ sprawujący nadzór pedagogiczny (art. 9b ust. 4 ustawy).*

Długość stażu

KN Art. 9c.

1. Staż, z zastrzeżeniem ust. 2, trwa w przypadku ubiegania się o awans na stopień:

1) nauczyciela kontraktowego – **9 miesięcy**;

2) nauczyciela mianowanego i nauczyciela dyplomowanego – **2 lata i 9 miesięcy**.

2. Nauczyciel kontraktowy lub nauczyciel mianowany posiadający co najmniej stopień naukowy doktora może ubiegać się o uzyskanie kolejnego stopnia awansu zawodowego po odbyciu stażu trwającego rok i 9 miesięcy. Dyrektor szkoły może nauczycielowi kontraktowemu, który uzyskał awans w sposób określony w art. 9a ust. 3

(3. Nauczyciele akademicki legitymujący się co najmniej trzyletnim okresem pracy w szkole wyższej lub osoby posiadające co najmniej pięcioletni okres pracy i znaczący dorobek zawodowy uzyskują z dniem nawiązania stosunku pracy w szkole stopień nauczyciela kontraktowego, z zastrzeżeniem ust. 4. – (Nauczyciele akademicki, posiadający stopień naukowy oraz legitymujący się co najmniej 3-letnim okresem pracy w szkole wyższej, z dniem nawiązania stosunku pracy w zakładzie kształcenia nauczycieli lub kolegium pracowników służb społecznych uzyskują stopień nauczyciela mianowanego.)

i ubiega się o uzyskanie stopnia nauczyciela mianowanego, skrócić staż do roku i 9 miesięcy.

Przerwanie stażu

KN Art. 9c.

5. W przypadku nieobecności nauczyciela w pracy z powodu czasowej niezdolności do pracy wskutek choroby, zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy lub urlopu innego niż urlop wypoczynkowy, trwającej nieprzerwanie dłużej niż miesiąc, **staż ulega przedłużeniu o czas trwania tej nieobecności**. W przypadku nieobecności dłuższej niż rok nauczyciel obowiązany jest do ponownego odbycia stażu w pełnym wymiarze.

Dyrektor powinien, na piśmie, poinformować nauczyciela, po jego powrocie do pracy, o przedłużeniu stażu, podając nowy termin zakończenia stażu.

6. Nauczyciel kontraktowy i nauczyciel mianowany mogą przerwać staż na swój wniosek w każdym czasie. W przypadku ponownego rozpoczęcia stażu odbywają staż w pełnym wymiarze.

Opiekun stażu

KN Art. 9c.

4. Nauczycielowi stażyscie i nauczycielowi kontraktowemu odbywającemu staż dyrektor szkoły przydziela **spośród nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych opiekuna**, z zastrzeżeniem że:

1) w przedszkolach, szkołach i placówkach, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2, opiekunem nauczyciela stażysty i nauczyciela kontraktowego może być również nauczyciel zajmujący stanowisko kierownicze;

2) w rodzinnej placówce opiekuńczo-wychowawczej opiekunem nauczyciela stażysty i nauczyciela kontraktowego może być również nauczyciel mianowany lub dyplomowany zatrudniony w publicznym ośrodku adopcyjno opiekuńczym, wskazany przez organ nadzoru w porozumieniu z organem prowadzącym.

5. Zadaniem opiekuna stażu, o którym mowa w ust. 4, jest udzielanie nauczycielowi pomocy, w szczególności w przygotowaniu i realizacji w okresie stażu planu rozwoju zawodowego nauczyciela, oraz opracowanie projektu oceny dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu.

Dyrektor szkoły przydziela, spośród nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych (również zajmujących stanowisko kierownicze), opiekuna nauczycielowi stażyscie i nauczycielowi kontraktowemu odbywającemu staż. Decyzja o przydzieleniu nauczyciela opiekuna powinna być podjęta równoległe z decyzją o rozpoczęciu stażu na kolejny stopień awansu. Wskazane jest, by decyzję o przydzieleniu opiekuna, dyrektor szkoły konsultował z zainteresowanym nauczycielem – to on będzie z nim współpracował i zwracał się o różnorodną pomoc.

Plan rozwoju zawodowego

R.(Rozporządzenie z 1 XII 2004, z późn. zm.) § 3. 1. Nauczyciel stażysta przedkłada dyrektorowi szkoły projekt planu rozwoju zawodowego w **terminie 20 dni** od dnia rozpoczęcia zajęć. – *czyli do 20 września*

2. Nauczyciel kontraktowy i nauczyciel mianowany projekt planu rozwoju zawodowego załączają do wniosku o rozpoczęcie stażu skierowanego do dyrektora szkoły – *czyli do 14 września.*

3. Dyrektor szkoły zatwierdza projekt planu rozwoju zawodowego nauczyciela w **terminie 30 dni** od dnia rozpoczęcia zajęć lub zwraca go nauczycielowi do poprawy ze wskazaniem, w formie pisemnej, zakresu niezbędnych zmian. – *czyli do 30 września*.

4. Nauczyciel obowiązany jest niezwłocznie poprawić projekt planu rozwoju zawodowego zgodnie z zaleceniami dyrektora szkoły i ponownie przedłożyć projekt dyrektorowi szkoły. – *brak ustawowego terminu (niezwłocznie)*.

5. W przypadku nauczyciela, o którym mowa w art. 9f ust. 2 Karty Nauczyciela, ust. 2-4 stosuje się odpowiednio

(2. Nauczycielowi kontraktowemu i nauczycielowi mianowanemu, którzy w okresie trwania stażu zmienili miejsce zatrudnienia, do stażu, o którym mowa w art. 9c ust. 1 pkt 2, zalicza się okres dotychczas odbytego stażu, jeżeli podjęli zatrudnienie w szkole nie później niż 3 miesiące po ustaniu poprzedniego stosunku pracy i za okres dotychczas odbytego stażu otrzymali pozytywną ocenę dorobku zawodowego.).

Nie ma obowiązującego wzoru planu rozwoju zawodowego. Każdy nauczyciel schemat dokumentu (planu) ustala sam lub korzysta z podpowiedzi dyrektora szkoły, opiekuna lub innej osoby.

Ważne!

Jeżeli nauczyciel nie uwzględni w planie rozwoju zawodowego uwag dyrektora, to dyrektor nie zatwierdza planu i nauczyciel nie odbywa stażu na kolejny stopień. To jest ważna przyczyna, na początku postępowania związanego z awansem zawodowym, która powoduje zatrzymanie stażu na kolejny stopień awansu zawodowego nauczycieli. Rozpoczęcie nowego stażu może być dokonane od kolejnego roku szkolnego.

Wymagania na stopień nauczyciela kontraktowego

R § 6. 1. Nauczyciel stażysta ubiegający się o awans na stopień nauczyciela kontraktowego w okresie odbywania stażu powinien w szczególności:

- 1) poznawać organizację, zadania i zasady funkcjonowania szkoły, w tym:
 - a) przepisy związane z funkcjonowaniem szkoły,
 - b) sposób prowadzenia dokumentacji obowiązującej w szkole,
 - c) przepisy dotyczące zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pracy;

2) uczestniczyć jako obserwator w zajęciach prowadzonych przez opiekuna stażu lub innych nauczycieli, w wymiarze co najmniej jednej godziny zajęć w miesiącu, oraz omawiać z prowadzącym obserwowane zajęcia;

3) prowadzić zajęcia z uczniami, w obecności opiekuna stażu lub dyrektora szkoły, w wymiarze co najmniej jednej godziny zajęć w miesiącu, oraz omawiać je z osobą, w obecności której zajęcia zostały przeprowadzone;

4) uczestniczyć w wewnątrzszkolnych formach doskonalenia zawodowego nauczycieli.

2. Wymagania niezbędne do uzyskania stopnia nauczyciela kontraktowego obejmują:

1) **znajomość organizacji**, zadań i zasad funkcjonowania szkoły, w której nauczyciel odbywał staż;

2) **umiejętność prowadzenia zajęć** w sposób zapewniający właściwą realizację statutowych zadań szkoły, w której nauczyciel odbywał staż;

3) **znajomość środowiska uczniów**, ich problemów oraz umiejętność współpracy ze środowiskiem uczniów;

4) **umiejętność omawiania** prowadzonych i obserwowanych zajęć.

Wymagania na stopień nauczyciela mianowanego

R § 7. 1. Nauczyciel kontraktowy ubiegający się o awans na stopień nauczyciela mianowanego w okresie odbywania stażu powinien w szczególności:

1) uczestniczyć w pracach organów szkoły związanych z realizacją zadań dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych lub innych wynikających ze statutu szkoły oraz potrzeb szkoły i środowiska lokalnego,

2) pogłębiać wiedzę i umiejętności zawodowe, samodzielnie lub przez udział w różnych formach kształcenia ustawicznego,

3) poznawać przepisy dotyczące systemu oświaty, a w przypadku nauczycieli, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 i ust. 1a Karty Nauczyciela – przepisy dotyczące pomocy społecznej lub postępowania w sprawach nieletnich, w zakresie funkcjonowania szkoły – z uwzględnieniem specyfiki typu i rodzaju szkoły, w której odbywa staż.

2. Wymagania niezbędne do uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego obejmują:

1) **umiejętność organizacji i doskonalenia warsztatu pracy**, dokonywania ewaluacji własnych działań, a także oceniania ich skuteczności i dokonywania zmian w tych działaniach; w przypadku

nauczycieli, o których mowa w art. 1 ust. 1a Karty Nauczyciela – umiejętność samodzielnego opracowania indywidualnych planów pracy z dzieckiem i prowadzenia karty pobytu dziecka oraz aktywnego działania w zespole do spraw okresowej oceny sytuacji wychowanków;

2) **umiejętność uwzględniania w pracy potrzeb rozwojowych uczniów**, problematyki środowiska lokalnego oraz współczesnych problemów społecznych i cywilizacyjnych;

3) **umiejętność wykorzystywania** w pracy technologii informacyjnej i komunikacyjnej;

4) **umiejętność zastosowania wiedzy** z zakresu psychologii, pedagogiki i dydaktyki oraz ogólnych zagadnień z zakresu oświaty, pomocy społecznej lub postępowania w sprawach nieletnich w rozwiązywaniu problemów związanych z zakresem realizowanych przez nauczyciela zadań;

5) **umiejętność posługiwania się przepisami dotyczącymi systemu oświaty**, pomocy społecznej lub postępowania w sprawach nieletnich, w zakresie funkcjonowania szkoły, w której nauczyciel odbywał staż.

Wymagania na stopień nauczyciela dyplomowanego

R § 8. 1. Nauczyciel mianowany ubiegający się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego w okresie odbywania stażu powinien w szczególności:

1) podejmować działania mające na celu doskonalenie warsztatu i metod pracy, w tym doskonalenie umiejętności stosowania technologii informacyjnej i komunikacyjnej,

2) realizować zadania służące podniesieniu jakości pracy szkoły,

3) pogłębiać wiedzę i umiejętności służące własnemu rozwojowi oraz podniesieniu jakości pracy szkoły, samodzielnie lub przez udział w różnych formach kształcenia ustawicznego

– z uwzględnieniem specyfiki typu i rodzaju szkoły, w której odbywa staż.

2. Wymagania niezbędne do uzyskania stopnia nauczyciela dyplomowanego obejmują:

1) **uzyskanie pozytywnych efektów w pracy** dydaktycznej, wychowawczej lub opiekuńczej na skutek wdrożenia działań mających na celu doskonalenie pracy własnej i podniesienie jakości pracy szkoły, a w przypadku nauczycieli, o których mowa w art. 9e ust. 1-3 Karty Nauczyciela – uzyskanie pozytywnych efektów w zakresie realizacji zadań odpowiednio na rzecz oświaty, pomocy społecznej lub postępowania w sprawach nieletnich, w związku z zajmowanym stanowiskiem lub pełnioną funkcją;

2) **wykorzystywanie w pracy technologii informacyjnej i komunikacyjnej;**

3) **umiejętność dzielenia się wiedzą i doświadczeniem** z innymi nauczycielami, w tym przez prowadzenie otwartych zajęć, w szczególności dla nauczycieli stażystów i nauczycieli kontraktowych, prowadzenie zajęć dla nauczycieli w ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego lub innych zajęć;

4) **realizację co najmniej trzech z następujących zadań:**

a) opracowanie i wdrożenie programu działań edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych lub innych związanych odpowiednio z oświatą, pomocą społeczną lub postępowaniem w sprawach nieletnich,

b) wykonywanie zadań doradcy metodycznego, egzaminatora okręgowej komisji egzaminacyjnej, eksperta komisji kwalifikacyjnej lub egzaminacyjnej dla nauczycieli ubiegających się o awans zawodowy, rzeczoznawcy do spraw programów nauczania, programów wychowania przedszkolnego, podręczników lub środków dydaktycznych, a w przypadku nauczycieli szkół artystycznych – także konsultanta współpracującego z Centrum Edukacji Artystycznej,

c) poszerzenie zakresu działań szkoły, w szczególności dotyczących zadań dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych,

d) uzyskanie umiejętności posługiwania się językiem obcym na poziomie zaawansowanym, a w przypadku nauczycieli języków obcych – uzyskanie umiejętności posługiwania się drugim językiem obcym na poziomie zaawansowanym,

e) wykonywanie zadań na rzecz oświaty, pomocy społecznej lub postępowania w sprawach nieletnich we współpracy z innymi osobami, instytucjami samorządowymi lub innymi podmiotami,

f) uzyskanie innych znaczących osiągnięć w pracy zawodowej;

5) **umiejętność rozpoznawania i rozwiązywania problemów edukacyjnych**, wychowawczych lub innych, z uwzględnieniem specyfiki typu i rodzaju szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony.

Przebieg stażu

R § 4. 1. Dyrektor szkoły zapewnia nauczycielowi odbywającemu staż warunki do:

1) obserwacji zajęć dydaktycznych, wychowawczych oraz innych prowadzonych w szkole, w szczególności zajęć prowadzonych przez nauczyciela tego samego przedmiotu lub rodzaju zajęć w tej samej lub innej szkole;

2) udziału w formach kształcenia ustawicznego, jeżeli wynika to z zatwierdzonego planu rozwoju zawodowego i potrzeb szkoły;

3) korzystania z pomocy merytorycznej i metodycznej poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innych placówek i instytucji oświatowych.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, w czasie trwania stażu dyrektor szkoły może pisemnie zobowiązać nauczyciela do zmiany planu rozwoju zawodowego lub zmienić nauczycielowi opiekuna stażu.

3. W czasie trwania stażu nauczyciel może wprowadzać zmiany w planie rozwoju zawodowego za zgodą dyrektora szkoły.

Uzasadnione powody do zmiany w planie rozwoju zawodowego powinny być związane np. ze zmianami w realizacji priorytetów szkolnych, przyjęciem nowych zadań szkoły lub wynikać z oceny dotychczasowego przebiegu stażu. Inicjatywa może pochodzić od nauczyciela czy dyrektora, ale ostateczna decyzja, w sprawie zmiany planu należy do dyrektora.

Zmiana opiekuna także powinna wynikać z ważnych powodów:

- rezygnacji dotychczasowego opiekuna;
- oceny przebiegającego stażu.

Nauczyciel odbywający staż może zaproponować zmianę opiekuna – decyzję podejmuje dyrektor.

Sprawozdanie i ocena dorobku zawodowego

R. § 4. 4. W terminie 30 dni od dnia zakończenia stażu nauczyciel składa dyrektorowi szkoły sprawozdanie z realizacji planu rozwoju zawodowego.

§ 5. Opiekun stażu przedstawia dyrektorowi szkoły projekt oceny dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu w terminie 14 dni od dnia zakończenia stażu przez nauczyciela.

Art. 9c.

3. W okresie stażu nauczyciel realizuje własny plan rozwoju zawodowego zatwierdzony przez dyrektora szkoły, uwzględniający wymagania, o których mowa w art. 9g ust. 10. **Po zakończeniu stażu nauczyciel składa dyrektorowi szkoły sprawozdanie z realizacji tego planu.**

6. Ocenę dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu ustala, **w terminie nie dłuższym niż 21 dni od dnia złożenia sprawozdania**, o którym mowa w ust. 3, z uwzględnieniem stopnia realizacji planu rozwoju zawodowego nauczyciela, dyrektor szkoły:

1) w przypadku nauczyciela stażysty i nauczyciela kontraktowego – **po zapoznaniu się z projektem oceny opracowanym przez opiekuna stażu i po zasięgnięciu opinii rady rodziców;**

2) w przypadku nauczyciela mianowanego – **po zasięgnięciu opinii rady rodziców.**

7. Rada rodziców powinna przedstawić swoją opinię **w terminie 14 dni** od dnia otrzymania zawiadomienia o dokonywanej ocenie dorobku zawodowego nauczyciela. Nieprzedstawienie opinii rady rodziców nie wstrzymuje postępowania, o którym mowa w ust. 6.

8. **Ocena dorobku zawodowego nauczyciela może być pozytywna lub negatywna.** Ocena sporządzana jest na piśmie i zawiera uzasadnienie oraz pouczenie o możliwości wniesienia odwołania.

9. Od oceny dorobku zawodowego nauczycielowi służy **odwołanie do organu sprawującego nadzór pedagogiczny w terminie 14 dni** od dnia jej otrzymania. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny rozpatruje odwołanie w terminie 21 dni. Ocena dorobku zawodowego nauczyciela ustalona przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest ostateczna.

10. **W przypadku niedotrzymania przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny terminu rozpatrzenia odwołania**, o którym mowa w ust. 9, nauczyciel jest dopuszczony odpowiednio do rozmowy kwalifikacyjnej, o której mowa w art. 9b ust. 1 pkt 1, egzaminu, o którym mowa w art. 9b ust. 1 pkt 2, lub może się ubiegać o akceptację komisji, o której mowa w art. 9b ust. 1 pkt 3.

11. W przypadku gdy ostateczna ocena dorobku zawodowego nauczyciela jest negatywna, ponowna ocena dorobku może być dokonana po odbyciu, **na wniosek nauczyciela i za zgodą dyrektora szkoły**, jednego dodatkowego stażu w wymiarze 9 miesięcy.

Ocena dorobku zawodowego, po odbyciu stażu, zgodnie z zatwierdzonym planem, to drugi ważny element całej procedury. Zatwierdzając plan rozwoju, dyrektor wyznaczył kierunki działań nauczyciela. Po zakończeniu stażu i otrzymaniu opinii od opiekuna oraz rady rodziców, dyrektor dokonuje oceny tego co nauczyciel ostatecznie wykonał i jak wyglądał jego rozwój w ciągu trwania stażu. Ocena dorobku zawodowego będzie ważnym materiałem dla komisji kwalifikacyjnej lub egzaminacyjnej.

Koniec pierwszego etapu!

II ETAP – POSTĘPOWANIE KWALIFIKACYJNE LUB EGZAMINACYJNE

Wniosek o postępowanie – początek postępowania administracyjnego

KN Art. 9b.

2. Komisje kwalifikacyjne lub egzaminacyjne, o których mowa w ust. 1, przeprowadzają odpowiednio postępowania kwalifikacyjne lub egzaminacyjne na wniosek nauczyciela skierowany odpowiednio do dyrektora szkoły lub właściwego organu, o którym mowa w ust. 4 pkt 2–4.

Art. 9d.

7. Nauczyciel stażysta i nauczyciel kontraktowy składają wniosek o podjęcie odpowiednio postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego **w roku uzyskania pozytywnej oceny dorobku zawodowego za okres stażu**. Nauczyciel **mianowany może złożyć wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego w okresie 3 lat od dnia otrzymania pozytywnej oceny dorobku zawodowego** za okres stażu. W przypadku niedotrzymania terminów złożenia wniosków nauczyciele ci obowiązani są do ponownego odbycia stażu w pełnym wymiarze.

Złożenie wniosku jest początkiem procedury administracyjnej. Ważne są zatem terminy, formalności i dokumentacja składana wraz z wnioskiem.

Dokumentacja do wniosku

R. § 9.1. Dokumentacja załączona do wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego, z zastrzeżeniem ust. 2, obejmuje:

- 1) **dokumenty potwierdzające posiadane kwalifikacje** zawodowe, a w przypadku nauczyciela kontraktowego lub nauczyciela mianowanego także **akt nadania stopnia awansu zawodowego** – poświadczony kopie;
- 2) **zaświadczenie dyrektora szkoły** zawierające informacje o:
 - a) wymiarze zatrudnienia nauczyciela oraz nauczonym przez niego przedmiocie lub rodzaju prowadzonych zajęć w dniu wydania zaświadczenia oraz w okresie odbywania stażu; w przypadku nauczyciela, który w okresie odbywania stażu zmienił miejsce zatrudnienia, oraz nauczyciela zatrudnionego w kilku szkołach, w każdej w wymiarze niższym niż połowa obowiązkowego

wymiaru zajęć, łącznie w wymiarze co najmniej połowy obowiązkowego wymiaru zajęć, należy załączyć zaświadczenia ze wszystkich szkół, w których nauczyciel był zatrudniony w okresie stażu,

- b) dacie zatwierdzenia planu rozwoju zawodowego nauczyciela,
- c) dacie złożenia przez nauczyciela sprawozdania z realizacji planu rozwoju zawodowego,
- d) uzyskanej przez nauczyciela ocenie dorobku zawodowego za okres stażu oraz dacie jej dokonania, a w przypadku nauczyciela, który w okresie odbywania stażu zmienił miejsce zatrudnienia – także o ocenie dorobku zawodowego za okres stażu odbytego w poprzednim miejscu zatrudnienia;

3) w przypadku nauczyciela mianowanego:

- a) **opis i analizę realizacji wymagań** określonych w § 8 ust. 2, w szczególności ze wskazaniem uzyskanych efektów,
- b) **dyplom lub świadectwo potwierdzające zaawansowaną znajomość języka obcego** w rozumieniu przepisów w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli – jeżeli nauczyciel realizował zadanie, o którym mowa w § 8 ust. 2 pkt 4 lit. d – poświadczoną kopię.

Analiza formalna wniosku

R. § 11. 1. Dyrektor szkoły lub właściwy organ nadający stopień awansu zawodowego przeprowadza **analizę formalną wniosku** o podjęcie odpowiednio postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego i dokumentacji, o której mowa w § 9.

2. Jeżeli wniosek o podjęcie odpowiednio postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego lub dokumentacja, o której mowa w § 9, **nie spełniają wymagań** formalnych, dyrektor szkoły lub właściwy organ nadający stopień awansu zawodowego **wskazuje szczegółowo stwierdzone braki i wzywa nauczyciela do ich usunięcia w terminie 14 dni wraz z pouczeniem**, że nieusunięcie tych braków w terminie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania.

Powołanie Komisji

KN Art. 9g.

1. Komisję kwalifikacyjną dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela **kontraktowego** powołuje dyrektor szkoły. W skład komisji wchodzi:

- 1) dyrektor (wicedyrektor), jako jej przewodniczący;
- 2) przewodniczący zespołu przedmiotowego (wychowawczego), a jeżeli zespół taki nie został w tej szkole powołany – nauczyciel mianowany lub dyplomowany zatrudniony w szkole, a w przypadku przedszkola, szkoły lub placówki, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2, w których nie są zatrudnieni nauczyciele mianowani lub dyplomowani – nauczyciel kontraktowy;
- 3) opiekun stażu.

2. Komisję egzaminacyjną dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela **mianowanego** powołuje organ prowadzący szkołę. W skład komisji wchodzi:

- 1) przedstawiciel organu prowadzącego szkołę, jako jej przewodniczący;
- 2) przedstawiciel organu sprawującego nadzór pedagogiczny;
- 3) dyrektor szkoły;
- 4) dwaj eksperci z listy ekspertów ustalonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

3. Komisję kwalifikacyjną dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela **dyplomowanego** powołuje organ sprawujący nadzór pedagogiczny. W skład komisji wchodzi:

- 1) przedstawiciel organu sprawującego nadzór pedagogiczny, jako jej przewodniczący, a w przypadku nauczyciela, o którym mowa w art. 9e ust. 1 – także przedstawiciel organu prowadzącego szkołę;
- 2) dyrektor szkoły, z wyjątkiem przypadku gdy o awans ubiega się dyrektor szkoły;
- 3) trzech ekspertów z listy ekspertów ustalonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

4. W pracach komisji, o których mowa w ust. 1–3, o ile nie wchodzi w ich skład, może brać również udział w charakterze obserwatora przedstawiciel organu prowadzącego szkołę i organu sprawującego nadzór pedagogiczny.

5. Na wniosek nauczyciela w skład komisji, o których mowa w ust. 1–3, wchodzi przedstawiciel wskazanego we wniosku związku zawodowego.

5a. Przedstawiciela związku zawodowego wskazuje właściwy organ statutowy związku.

R. § 10. 1. Organ powołujący komisję kwalifikacyjną lub komisję egzaminacyjną dla nauczyciela ubiegającego się o stopień awansu zawodowego, ustalając skład komisji, **zapewnia w niej udział ekspertów posiadających kwalifikacje** do zajmowania stanowiska nauczyciela w szkole tego samego typu i rodzaju co szkoła, w której nauczyciel jest zatrudniony, z których co najmniej jeden naucza tego samego przedmiotu lub prowadzi ten sam rodzaj zajęć co nauczyciel, z zastrzeżeniem ust. 2–4.

Prace komisji

R. § 11.

3. Dyrektor szkoły lub właściwy organ nadający stopień awansu zawodowego powiadamia nauczyciela, który złożył wniosek o podjęcie odpowiednio postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego, o terminie i miejscu przeprowadzenia odpowiednio rozmowy kwalifikacyjnej, egzaminu lub rozmowy, o której mowa w § 12 ust. 3, na co najmniej 14 dni przed datą posiedzenia komisji.

R. § 12. 1. Komisja kwalifikacyjna przeprowadza rozmowę kwalifikacyjną, podczas której nauczyciel stażysta ubiegający się o awans na stopień nauczyciela kontraktowego:

- 1) **przedstawia sprawozdanie z realizacji planu rozwoju zawodowego;**
- 2) odpowiada na pytania członków komisji dotyczące wymagań określonych w § 6 ust. 2.

2. Komisja egzaminacyjna przeprowadza egzamin, w czasie którego nauczyciel kontraktowy ubiegający się o awans na stopień nauczyciela mianowanego:

- 1) **dokonuje prezentacji dorobku zawodowego;**
- 2) odpowiada na pytania członków komisji dotyczące wymagań określonych w § 7 ust. 2.

3. Komisja kwalifikacyjna analizuje dorobek zawodowy nauczyciela mianowanego ubiegającego się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego **na podstawie przedłożonej przez nauczyciela dokumentacji oraz przeprowadzonej rozmowy**, podczas której nauczyciel odpowiada na pytania

członków komisji dotyczące wpływu działań i zadań zrealizowanych przez nauczyciela w okresie stażu na podniesienie jakości pracy szkoły, w której nauczyciel odbywał staż.

R. § 13. 1. Komisja kwalifikacyjna i komisja egzaminacyjna podejmują rozstrzygnięcia w obecności co najmniej 2/3 składu swoich członków.

2. Każdy z członków komisji ocenia spełnianie przez nauczyciela wymagań niezbędnych do uzyskania stopnia awansu zawodowego, w punktach według skali od 0 do 10.

3. Na podstawie liczby punktów przyznanych przez poszczególnych członków komisji oblicza się średnią arytmetyczną punktów, z tym że jeżeli liczba członków komisji jest większa niż 3, odrzuca się jedną najwyższą i jedną najniższą ocenę punktową.

4. Nauczyciel uzyskał odpowiednio akceptację komisji kwalifikacyjnej lub zdał egzamin przed komisją egzaminacyjną, jeżeli obliczona średnia arytmetyczna punktów wynosi co najmniej 7.

R § 14. 1. Z przebiegu pracy komisji kwalifikacyjnej oraz komisji egzaminacyjnej sporządza się protokół zawierający w szczególności:

- 1) datę i miejsce posiedzenia komisji;
- 2) imiona i nazwiska członków komisji;
- 3) imiona i nazwiska osób uczestniczących w pracach komisji w charakterze obserwatora;
- 4) pytania zadane nauczycielowi w czasie rozmowy kwalifikacyjnej, egzaminu lub rozmowy, o której mowa w § 12 ust. 3, oraz informację o udzielonych przez nauczyciela odpowiedziach;
- 5) uzyskane przez nauczyciela oceny punktowe;
- 6) średnią arytmetyczną punktów, o której mowa w § 13 ust. 3;
- 7) uzasadnienie rozstrzygnięcia komisji;
- 8) podpisy członków komisji uczestniczących w jej pracach.

2. Protokoły i dokumentacja komisji kwalifikacyjnej oraz komisji egzaminacyjnej przechowywane są przez organ powołujący komisję. Protokoły udostępniane są organom nadzorującym czynności podejmowane w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego.

3. W **dokumentacji przechowywanej przez dyrektora szkoły lub właściwy organ** nadający stopień awansu zawodowego pozostawia się **wniosek** nauczyciela o wszczęcie postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego oraz dokumenty, o których mowa w § 9 ust. 1 pkt 1 i 2, ust. 2 pkt 1, 2 i 4–7. Pozostałą dokumentację załączoną do wniosku nauczyciela o wszczęcie

postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego zwraca się nauczycielowi, jeżeli decyzja o nadaniu albo odmowie nadania stopnia awansu zawodowego stała się ostateczna.

4. Organ, który powołał komisję kwalifikacyjną lub komisję egzaminacyjną, **zapewnia jej obsługę administracyjno-biurową** oraz pokrywa wydatki związane z jej działalnością.

R. § 15. W sprawach dotyczących prac komisji kwalifikacyjnej oraz komisji egzaminacyjnej nieuregulowanych w rozporządzeniu **decyduje komisja w drodze głosowania**, zwykłą większością głosów obecnych na posiedzeniu członków.

KN Art. 9g.

9. Komisja kwalifikacyjna lub egzaminacyjna wydaje nauczycielowi zaświadczenie odpowiednio o akceptacji lub zdaniu egzaminu. Rejestr wydanych zaświadczeń prowadzi odpowiednio dyrektor szkoły lub organ, który powołał komisję.

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 18 czerwca 2002 r., sygn. akt II SA 2815/01

Z art. 9b ust. 1 ustawy z 26 stycznia 1982r. — Karta Nauczyciela wynika, że jednym z zasadniczych warunków nadania nauczycielowi ze stopniem nauczyciela mianowanego kolejnego stopnia awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego jest uzyskanie akceptacji komisji kwalifikacyjnej.

*Szczegółowe zasady postępowania kwalifikacyjnego, prowadzonego przez taką komisję regulują przepisy rozporządzenia w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli. Przewidują one, że w sprawach proceduralnych dotyczących prac komisji, nieuregulowanych w rozporządzeniu, decyduje komisja w drodze głosowania zwykłą większością głosów obecnych na posiedzeniu członków. Zarówno ustawa — Karta Nauczyciela, jak i wspomniane rozporządzenie **nie uzasadniają zapatrywania, że postępowanie kwalifikacyjne prowadzone przez komisję kwalifikacyjną jest postępowaniem administracyjnym**, do którego mają zastosowanie przepisy procedury administracyjnej, zawarte w kodeksie postępowania administracyjnego. Wniosku takiego nie można wyprowadzać z faktu, że rozstrzygnięcie w sprawie nadania stopnia awansu zawodowego jest decyzją administracyjną, podlegającą kontroli instancyjnej i kontroli sądu administracyjnego.*

*Jeżeli prawodawca pozwala komisji kwalifikacyjnej na określenie we własnym zakresie pewnych zasad proceduralnych, nieuregulowanych w rozporządzeniu, to jest dopuszczalne, zdaniem Sądu, posługiwanie się przez komisję w granicach nie naruszających prawa wzorami czy formularzami dokumentującymi przebieg tego postępowania, przygotowanymi przez organy sprawujące nadzór nad postępowaniem kwalifikacyjnym. **Z ustawy – Karta Nauczyciela wynika, że organ podejmujący decyzję w sprawie nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego jest związany merytorycznym stanowiskiem komisji kwalifikacyjnej w sprawie udzielenia nauczycielowi akceptacji. Jeżeli bowiem nauczyciel nie uzyskał takiej akceptacji, to w myśl art. 9b ust. 6 Karty Nauczyciela odmawia mu się nadania stopnia awansu zawodowego. Stąd wniosek, że zarówno ten organ, jak i organ rozpatrujący odwołanie od decyzji odmawiającej nadania stopnia nie mają kompetencji do merytorycznego weryfikowania odmowy udzielenia akceptacji przez komisję kwalifikacyjną.***

Ustawa przewiduje poddanie czynności podejmowanych przez komisję kwalifikacyjną w postępowaniu o nadanie stopnia nauczyciela dyplomowanego nadzorowi właściwego ministra (art. 9h ust. 1 pkt 2 i ust. 2). Minister sprawuje nadzór według kryterium legalności. Stwierdza bowiem nieważność czynności, jeżeli naruszają one prawo. To postępowanie nadzorcze jest postępowaniem odrębnym od dwuinstancyjnego postępowania administracyjnego w sprawie o nadanie stopnia awansu zawodowego. Nie oznacza to jednak, że w postępowaniu o nadanie stopnia awansu zawodowego organ wydający decyzję jest zwolniony z obowiązku odniesienia się do kwestii legalności działań komisji kwalifikacyjnej. Tylko bowiem zgodne z prawem rozstrzygnięcie komisji o udzieleniu albo odmowie udzielenia akceptacji może stanowić przesłankę nadania albo odmowy nadania stopnia awansu zawodowego.

Warunki uzyskania kolejnego stopnia awansu zawodowego

KN Art. 9b.

1. Warunkiem nadania nauczycielowi kolejnego stopnia awansu zawodowego jest spełnienie wymagań kwalifikacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 i ust. 1a–3, odbycie stażu, z zastrzeżeniem art. 9e ust. 1–3, zakończonego pozytywną oceną dorobku zawodowego nauczyciela, o której mowa w art. 9c ust. 6, oraz:

1) w przypadku nauczyciela stażysty – uzyskanie akceptacji komisji kwalifikacyjnej po przeprowadzonej rozmowie;

- 2) w przypadku nauczyciela kontraktowego – zdanie egzaminu przed komisją egzaminacyjną;
- 3) w przypadku nauczyciela mianowanego – uzyskanie akceptacji komisji kwalifikacyjnej po dokonaniu analizy dorobku zawodowego nauczyciela i przeprowadzonej rozmowie.

2. Komisje kwalifikacyjne lub egzaminacyjne, o których mowa w ust. 1, przeprowadzają odpowiednio postępowania kwalifikacyjne lub egzaminacyjne na wniosek nauczyciela skierowany odpowiednio do dyrektora szkoły lub właściwego organu, o którym mowa w ust. 4 pkt 2–4.

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 9 czerwca 2003 r., sygn. akt II SA 1719/02

Komisja Kwalifikacyjna nie jest organem administracji publicznej określonym w art. 5 § 2 pkt 3 kpa. Wystawiana przez komisję opinia nie pochodzi od organu administracji, lecz od kolegialnego organu (ciała) powoływanego przez organ administracji publicznej (art. 9g ust. 3 Karty Nauczyciela) **i stanowi jeden z elementów postępowania w sprawie nadania stopnia awansu zawodowego.**

Akceptacja Komisji Kwalifikacyjnej lub jej brak nie wymaga wydania postanowienia, **komisja nie jest bowiem organem administracji publicznej uprawnionym do wydawania orzeczeń w tej formie.** Jak wynika z przepisów rozporządzenia w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli oraz z załączników do tego aktu, w przypadku uzyskania przez nauczyciela akceptacji Komisji Kwalifikacyjnej wydaje ona stosowne zaświadczenie, którego wzór określony został w załączniku nr 1 do rozporządzenia. Natomiast brak akceptacji Komisji Kwalifikacyjnej odnotowywany jest wyłącznie w treści protokołu z prac Komisji. To, że uzyskana punktacja nie odpowiada oczekiwaniom nauczyciela, a także to, że nie zgadza się on z uzasadnieniem, nie stanowi podstawy do uznania, iż ten protokół narusza prawo.

Decyzja administracyjna

KN Art. 9b.

3. Nauczycielom, którzy złożą wnioski o podjęcie odpowiednio postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego **do dnia 30 czerwca** danego roku, właściwy organ, o którym mowa w ust. 4, wydaje decyzję o nadaniu lub o odmowie nadania stopnia awansu zawodowego w terminie **do dnia 31 sierpnia** danego roku.

3a. Nauczycielom, którzy złożą wnioski o podjęcie odpowiednio postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego **do dnia 31 października** danego roku, właściwy organ, o którym mowa w ust. 4, wydaje decyzję o nadaniu lub o odmowie nadania stopnia awansu zawodowego w terminie **do dnia 31 grudnia** danego roku.

4. Nauczycielom spełniającym warunki, o których mowa w ust. 1, oraz nauczycielom zatrudnionym w trybie art. 9a ust. 3 lub 4, w drodze decyzji administracyjnej, stopień awansu zawodowego nadaje:

- 1) nauczycielowi stażyscie stopień nauczyciela kontraktowego – dyrektor szkoły;
- 2) nauczycielowi kontraktowemu stopień nauczyciela mianowanego – organ prowadzący szkołę;
- 3) nauczycielowi mianowanemu stopień nauczyciela dyplomowanego – organ sprawujący nadzór pedagogiczny;
- 4) nauczycielom, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 oraz art. 9e ust. 3, odpowiedni stopień – właściwy minister.

5. Akt nadania stopnia awansu zawodowego zawiera w szczególności: nazwę komisji kwalifikacyjnej lub egzaminacyjnej, numer i datę wydania zaświadczenia o uzyskaniu akceptacji lub zdaniu egzaminu, stopień awansu zawodowego, a także informację o poziomie wykształcenia nauczyciela. W przypadku uzyskania stopnia awansu zawodowego z mocy prawa albo w sposób określony w art. 9a ust. 3 lub 4 akt nadania stopnia awansu zawodowego nie zawiera odpowiednio nazwy komisji kwalifikacyjnej lub egzaminacyjnej, numeru i daty wydania zaświadczenia o akceptacji lub zdaniu egzaminu.

6. W przypadku niespełnienia przez nauczyciela warunków, o których mowa w ust. 1, dyrektor szkoły lub właściwy organ, o którym mowa w ust. 4 pkt 2–4, **odmawia nauczycielowi, w drodze decyzji administracyjnej**, nadania stopnia awansu zawodowego.

7. Organami wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w sprawach, o których mowa w ust. 4 pkt 1–3 oraz ust. 6, są odpowiednio:

- 1) w stosunku do dyrektora szkoły – **organ prowadzący szkołę**;
- 2) w stosunku do organu prowadzącego szkołę – **organ sprawujący nadzór pedagogiczny**;
- 3) w stosunku do organu sprawującego nadzór pedagogiczny – **właściwy minister**.

Negatywna ocena komisji

KN Art. 9g.

8. Nauczyciel, który nie uzyskał akceptacji lub nie zdał egzaminu odpowiednio przed komisjami, o których mowa w ust. 1–3, może **ponownie złożyć wniosek** o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego po odbyciu, **na wniosek nauczyciela i za zgodą dyrektora szkoły**, dodatkowego stażu w wymiarze 9 miesięcy, z tym że:

1) nauczyciel stażysta i nauczyciel kontraktowy mogą przystąpić ponownie odpowiednio do rozmowy z komisją kwalifikacyjną lub do egzaminu przed komisją egzaminacyjną tylko jeden raz w danej szkole;

2) nauczyciel mianowany w przypadku powtórnego nieuzyskania akceptacji przed kolejnym ubieganiem się o uzyskanie akceptacji komisji kwalifikacyjnej jest obowiązany do odbycia stażu w wymiarze określonym w art. 9c ust. 1 pkt 2.

8a. Nauczyciele, o których mowa w art. 9e ust. 1–3, którzy nie uzyskali akceptacji lub nie zdali egzaminu, mogą ponownie złożyć wnioski o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego po upływie roku.

Eksperti awansu zawodowego nauczycieli

KN Art. 9g.

11. Listę ekspertów prowadzi minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

11a. Na listę ekspertów może być wpisana osoba, która:

1) posiada co najmniej wyższe wykształcenie magisterskie;

2) jest nauczycielem dyplomowanym;

3) przepracowała po uzyskaniu stopnia nauczyciela dyplomowanego co najmniej 3 lata i w tym czasie ukończyła z wynikiem pozytywnym szkolenie dla kandydatów na ekspertów organizowane przez publiczną placówkę doskonalenia nauczycieli, o której mowa w art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. b ustawy o systemie oświaty, lub publiczną placówkę doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych, o której mowa w art. 5 ust. 3c ustawy o systemie oświaty;

wymóg ukończenia szkolenia nie dotyczy osób, o których mowa w pkt 5 lit. a, posiadających stopień naukowy doktora lub stopień doktora sztuki;

4) posiada co najmniej 10-letni staż pracy pedagogicznej, psychologicznej, naukowo- dydaktycznej albo artystycznej;

5) spełnia jeden z następujących warunków:

a) jest nauczycielem akademickim zatrudnionym w szkole wyższej, kształcącym nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych, o których mowa w art. 1 ust. 1 i 1a,

b) jest nauczycielem zatrudnionym w przedszkolu, szkole, placówce lub innej jednostce organizacyjnej, o której mowa w art. 1,

c) jest konsultantem współpracującym z Centrum Edukacji Artystycznej,

d) jest wychowawcą, pedagogiem lub psychologiem zatrudnionym w publicznej placówce opiekuńczo-wychowawczej lub publicznym ośrodku adopcyjno-opiekuńczym;

6) spełnia warunki, o których mowa w art. 10 ust. 5 pkt 1–4;

7) nie była karana karą dyscyplinarną;

8) uzyskała rekomendację, zawierającą opis dorobku zawodowego nauczyciela lub nauczyciela akademickiego, wydaną przez instytucję lub stowarzyszenie działające w systemie oświaty i wychowania, szkolnictwa wyższego i nauki lub na ich rzecz albo nauczycielski związek zawodowy, a w przypadku nauczycieli zatrudnionych w publicznych placówkach opiekuńczo wychowawczych i ośrodkach adopcyjno-opiekuńczych – pisemną opinię wraz z uzasadnieniem wystawioną przez instytucję lub stowarzyszenie działające w systemie pomocy społecznej albo nauczycielski związek zawodowy.

11b. W przypadku osoby spełniającej warunek, o którym mowa w ust. 11a pkt 5 lit. c, lub warunek, o którym mowa w ust. 11a pkt 5 lit. d, wpis na listę ekspertów następuje odpowiednio po akceptacji ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

11c. Skreślenie z listy ekspertów następuje:

1) na wniosek eksperta;

2) na umotywowany wniosek organu powołującego komisję egzaminacyjną lub kwalifikacyjną albo organu sprawującego nadzór pedagogiczny w przypadku:

a) dwukrotnego nieusprawiedliwionego nieuczestniczenia w pracach komisji egzaminacyjnej lub kwalifikacyjnej, w skład której ekspert został powołany;

b) nieprzestrzegania przepisów dotyczących postępowania egzaminacyjnego lub kwalifikacyjnego;

3) w razie niespełniania warunków, o których mowa w ust. 11a pkt 5 i 6;

4) w razie prawomocnego ukarania karą dyscyplinarną;

5) w razie dokonania wpisu z naruszeniem prawa.

11d. Wpis na listę ekspertów, odmowa wpisu oraz skreślenie z listy następuje w drodze decyzji administracyjnej ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

12. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, Ministrem Obrony Narodowej i Ministrem Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia, ramowy program szkolenia kandydatów na ekspertów, sposób prowadzenia listy ekspertów, tryb wpisywania i skreślania ekspertów z listy, uwzględniając w szczególności

podstawowe treści programowe szkolenia i minimalny wymiar godzin szkolenia, a także dokumenty wymagane od osób ubiegających się o wpis na listę ekspertów oraz zakres danych objętych wpisem na listę.

Profesor oświaty

Art. 9i.

1. Nauczycielowi dyplomowanemu, posiadającemu co najmniej 20-letni okres pracy w zawodzie nauczyciela, w tym co najmniej 10-letni okres pracy jako nauczyciel dyplomowany, oraz znaczący i uznany dorobek zawodowy, na wniosek Kapituły do Spraw Profesorów Oświaty może być nadany przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania tytuł honorowy profesora oświaty.

1a. Członków Kapituły do Spraw Profesorów Oświaty powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

2. Wnioski do Kapituły o nadanie tytułu honorowego profesora oświaty składa organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z właściwymi ministrami określi, w drodze rozporządzenia, sposób powoływania i odwoływania członków Kapituły, tryb jej pracy i sposób obsługi administracyjno-biurowej, kryteria dokonywania oceny dorobku zawodowego nauczyciela zgłoszonego do nadania tytułu honorowego profesora oświaty, sposób i tryb składania wniosków o nadanie tego tytułu, uwzględniając w szczególności niezawisłość Kapituły w rozpatrywaniu wniosków oraz dokonanie wszechstronnej oceny dorobku zawodowego nauczyciela.

Awans zawodowy dyrektora i innych nauczycieli funkcyjnych

KN Art. 9e.

1. Dyrektor szkoły posiadający na tym stanowisku nieprzerwany okres pracy wynoszący co najmniej 3 lata, a w przypadku nauczyciela posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora co najmniej 2 lata oraz legitymujący się wyróżniającą oceną pracy, może złożyć wniosek o podjęcie

postępowania kwalifikacyjnego o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego po upływie 4 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego, a w przypadku nauczyciela posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora po upływie 3 lat.

2. Nauczyciel mianowany, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1, zatrudniony na stanowisku, na którym wymagane są kwalifikacje pedagogiczne, posiadający nieprzerwany okres pracy na tym stanowisku co najmniej 3 lata, a w przypadku nauczyciela posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora co najmniej 2 lata, może złożyć wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego po upływie 4 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego, a w przypadku nauczyciela posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora po upływie 3 lat.

3. Nauczyciel urlopowany lub zwolniony z obowiązku świadczenia pracy na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 1 ust. 2 pkt 3, posiadający okres urlopowania lub zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy trwający nieprzerwanie co najmniej 3 lata, może odpowiednio złożyć wniosek o podjęcie postępowania egzaminacyjnego o awans na stopień nauczyciela mianowanego lub wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego odpowiednio po upływie 5 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela kontraktowego i po upływie 4 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego.

4. Nauczyciele, którzy w danym roku szkolnym przestali zajmować stanowisko dyrektora szkoły, przestali być zatrudnieni na stanowisku, na którym wymagane są kwalifikacje pedagogiczne, oraz nauczyciele mianowani, pełniący z wyboru funkcje związkowe, którzy przestali w danym roku szkolnym korzystać z urlopu lub zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy, mogą złożyć wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego po odbyciu stażu w wymiarze rok i 9 miesięcy, o ile staż rozpoczęli z dniem 1 września roku szkolnego następującego bezpośrednio po tym roku szkolnym.

5. Jeżeli w okresie stażu nauczycielowi powierzono stanowisko dyrektora szkoły, zatrudniono go na stanowisku, na którym wymagane są kwalifikacje pedagogiczne, urlopowano go lub zwolniono z obowiązku świadczenia pracy, do nieprzerwanego okresu, o którym mowa w ust. 1–3, zalicza się okres odbytego stażu.

KN Art. 9c.

3a. Nauczycielowi mianowanemu, ubiegającemu się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego, za spełnienie odpowiednich wymagań, o których mowa w przepisach wydanych

na podstawie art. 9g ust. 10, uznaje się także jego odpowiedni dorobek zawodowy ze szczególnym uwzględnieniem okresu od dnia uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego.

KN Art. 9g.

6. Komisję kwalifikacyjną dla nauczycieli mianowanych, o których mowa w art. 9e ust. 2, ubiegających się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego powołuje w przypadku nauczycieli zatrudnionych w:

- 1) urządzie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, kuratoriach oświaty, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisjach egzaminacyjnych – minister właściwy do spraw oświaty i wychowania;
- 2) urządzie ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego i w specjalistycznej jednostce nadzoru – minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego;
- 3) organach sprawujących nadzór pedagogiczny nad zakładami poprawczymi, schroniskami dla nieletnich, szkołami przy zakładach karnych oraz rodzinnymi ośrodkami diagnostyczno-konsultacyjnymi – Minister Sprawiedliwości;
- 4) urządzie ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego i urzędach wojewódzkich – minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

6a. W skład komisji kwalifikacyjnej, o której mowa w ust. 6, wchodzi:

- 1) przedstawiciel właściwego ministra;
- 2) kierownik jednostki, w której jest zatrudniony nauczyciel ubiegający się o awans, lub jego przedstawiciel, z wyjątkiem przypadku ubiegania się o awans przez kierownika jednostki;
- 3) trzech ekspertów z listy ekspertów ustalonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Przepisy ust. 5 i 5a stosuje się odpowiednio.

7. Komisję egzaminacyjną lub kwalifikacyjną dla nauczycieli, o których mowa w art. 9e ust. 3, ubiegających się o awans na stopień nauczyciela mianowanego lub nauczyciela dyplomowanego powołuje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

7a. W skład komisji, o której mowa w ust. 7, wchodzi:

- 1) przedstawiciel właściwego ministra;
- 2) dyrektor szkoły, z której nauczyciel został urlopowany lub zwolniony z obowiązku świadczenia pracy;

3) trzech eksperci z listy ekspertów ustalonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Przepisy ust. 5 i 5a stosuje się odpowiednio.

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 26 stycznia 2006 r., sygn. akt II SA./Wa1956/05

Zgodnie z przepisami art. 9e ust. 1 ustawy — Karta Nauczyciela dyrektor szkoły posiadający na tym stanowisku nieprzerwany okres pracy wynoszący co najmniej 3 lata, a w przypadku nauczyciela posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora co najmniej 2 lata oraz legitymujący się wyróżniającą oceną pracy, może złożyć wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego po upływie 4 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego, a w przypadku nauczyciela posiadającego stopień naukowy doktora po upływie 3 lat. W stanie prawnym obowiązującym przed 31 sierpnia 2004 r., tj. przed dniem wejścia w życie ustawy z 15 lipca 2004 r. o zmianie ustawy — Karta Nauczyciela oraz o zmianie niektórych innych ustaw dyrektor szkoły mógł złożyć wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego, jeżeli posiadał na tym stanowisku od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego nieprzerwany okres pracy wynoszący co najmniej 2 lata i 9 miesięcy oraz legitymował się dobrą lub wyróżniającą oceną pracy.

Treść tego przepisu przesądza o tym, że dotyczy on nauczyciela, który w dacie składania wniosku wykonuje powierzone obowiązki dyrektora szkoły oraz spełnia wymagania dotyczące okresu zatrudnienia na stanowisku dyrektora szkoły oraz oceny pracy. Z brzmienia przepisu art. 9e ust. 1 Karty Nauczyciela wynika, że złożenie wniosku o podjęcie postępowania na wyższy stopień awansu jest uzależnione od woli nauczyciela.

Przepis art. 9e ust. 1 ww. ustawy dotyczy wyłącznie nauczycieli będących dyrektorami szkół w chwili składania wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego i nie dotyczy byłych dyrektorów szkół. Nauczyciele niebędący dyrektorami szkół w chwili składania wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego mogą bowiem ubiegać się o nadanie stopnia nauczyciela dyplomowanego w oparciu o inne podstawy prawne zawarte w Kartce Nauczyciela. Stanowisko takie wyraził Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 14 czerwca 2002 r. sygn akt II S.A. 4150/01.

Nadzór nad postępowaniem

Art. 9h.

1. Nadzór nad czynnościami podejmowanymi w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego przez:

- 1) dyrektorów szkół, organy prowadzące szkoły oraz komisje, o których mowa w art. 9g ust. 1 i 2 – sprawuje organ sprawujący nadzór pedagogiczny;
- 2) organy sprawujące nadzór pedagogiczny oraz komisje, o których mowa w art. 9g ust. 3, 6a i 7a – sprawuje właściwy minister.

2. Czynności, o których mowa w ust. 1, podjęte z naruszeniem przepisów ustawy, przepisów o kwalifikacjach nauczycieli lub przepisów wydanych na podstawie art. 9g ust. 10 są nieważne. Nieważność czynności stwierdza, w drodze decyzji administracyjnej, odpowiednio organ sprawujący nadzór pedagogiczny lub właściwy minister.

Awans zawodowy a nawiązanie stosunku pracy

Tylko w trzech przypadkach, określonych ustawą, umowa o pracę z nauczycielem posiadającym kwalifikacje, jest podpisywana na czas określony:

- z nauczycielem stażystą (na okres roku szkolnego – do 31 sierpnia);
- w przypadku organizacyjnych zmian w szkole, udokumentowanych decyzjami organu prowadzącego lub innymi dokumentami szkolnymi;
- w przypadku zastępowania nieobecnego nauczyciela (zwolnienia, urlopy itp.).

W każdym innym przypadku, umowę z nauczycielem kontraktowym, mianowanym i dyplomowanym, dyrektor podpisuje na czas nieokreślony. Dla nauczycieli mianowanych i dyplomowanych umowa jest dodatkowo na podstawie mianowania, jeżeli istnieją warunki do zatrudnienia nauczyciela w szkole w pełnym wymiarze zajęć na czas nieokreślony.

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI